

Betydning, og gjør det nødvendigt for Krigsministeren at gaae ind paa det, som her er Gjenstand for Undringsforslaget. Jeg kan derfor ikke Andet, hvor meget jeg end ogsaa er enig i, at Straffeanstalterne og Militairetaten i denne Sag burde gaae Haand i Haand, end fraraade Thinget at gaae ind paa det Undringsforslag, som er stillet under Nr. 35. Det er, som sagt, en Forglemmelse, at det ikke er bemærket, at jeg ikke har været med at stille dette Forslag. Jeg har paa ethvert Trin i Udvalget været derimod og modsat mig det, og staaet temmelig ene i den Henseende (B. Christensen: Det er rigtigt).

Jeg troer heller ikke, naar man vil see hen til alle de tilstedeværende Forhold, at man bør nægte den Sum, der er forlangt til Anskaffelsen af Chacots; jeg troer ikke, naar man vil overveie alt det, som er at tage i Betragtning ved dette Spørgsmaal, at man da bør gaae ind paa det stillede Undringsforslag, uagtet man vistnok bør ønske, at faae forandret saa lidt som muligt i Militairetatens Klæbedragt.

Jeg skal blot endnu tillade mig at yttre et Par Ord om Forslaget under Nr. 32. Uagtet jeg ikke paa nogen Maade overseer det Vigtige, der mulig kunde være for Armeen i at have liggende færdige Munderingsstykker, og derfor heller ikke uden endeel Betænkelse er gaaet ind paa det under Nr. 32 stillede Undringsforslag, saa staaer Sagen dog for mig saaledes, at det forekommer mig rettest, at dette Spørgsmaal afgjøres i Forbindelse med den hele Organisation af Reserven og hvad dermed staaer i Forbindelse. For Tiden finder jeg derfor, at man ikke bør gaae ind paa at anskaffe et saa stort Forraad som det, der nu er foreslaaet af den ærede Krigsminister, og som første Gang fremtræder. Jeg troer nemlig ikke, at man nogenstunde tidligere har havt Munderinger i saa stort Antal, at dermed kunde forsynes baade Reserves og Forstærkningsbataillonerne. Men dette Spørgsmaal bør vistnok ikke behandles isoleret, og maaskee man heller ikke nu bør gaae ind derpaa paa Grund af de stedfindende Forhold i det Hele.

Krigsministeren: Det har meget glædet mig at høre den sidste ærede Talers Uttringer

med Hensyn til Straffeanstalterne; jeg har nemlig opfattet det saaledes, at den ærede Taler er af den Mening, at denne Sag ikke kan afgjøres ved et Undringsforslag eller en Bestemmelse, optagen i Finantsloven. Forsaa vidt som den ærede Taler yttrede, at det dog var den Maade, hvorpaa man i Militairetaten kunde for en betydelig lavere Sum forsynes med Beklædningsrequisitter, saa forekommer det mig dog, at denne hans Anskuelse mere beroer paa en forskjellig Posteringsmaade af de forskjellige Udgifter; for Militairetatens Vedkommende formindskes vel derved Udgifterne, men de falde i saa Fald paa Justitsministeriet eller paa Straffeanstalternes Konto, og i saa Henseende har Statskassen, synes det mig, ikke nogen Gevinst. Men Hovedsagen synes mig egentlig træder i Baggrunden, nemlig: om det er den rette Besskæftigelsesmaade for en Straffeanstalt? Den anden Betragtning er, at det bliver et Indgreb i de private Fabrikker; thi naar Straffeanstalterne ikke levere Klædet, saa skal det dog leveres af Private, saafremt navnlig man vilde nedlægge Udsærd. Man kan vel ogsaa sige, at Udsærd er et Indgreb i private Fabrikkers Rettigheder; men jeg troer dog dertil at kunne bemærke, at der er den Forskel mellem Udsærd Fabrik og et privat Fabrik, at Netto-Fordelen af Fabrikken, naar den tilhører Staten, gaaer ind i Statskassen og altsaa i den hele Samfundskasse, som er deelagtig i Statskassen; er det derimod private Fabrikker, saa kommer Nettoprovenuet kun til at tilhøre nogle enkelte Medlemmer af Samfundet; de Arbeidere, som leve ved Fabrikken, hvad enten de staae i Statens eller i den private Industries Tjeneste, ere vel omtrent lige heldigt stillede, enten de arbeide for den ene eller for den anden Fabrikant. Fra denne statsøconomiske Side seer jeg saaledes ikke noget Væsentligt imod Fabrikken, naar den eensgang, som Tilfældet nu er, bestaaer, naar den forrenter sig, og naar den ikke uden Tab for Statskassen kan afhændes. Den ærede Rigsdagsmand sluttede, om jeg rigtig opfattede ham, med at yttre Tvivl om Nødvendigheden af de under Undringsforslaget Nr. 32, 33 og 34 omtalte, af Krigsministeriet som nødvendig anseete, Anskaffelser og Beholdninger af Klæde;